

Kom op 25 februari naar de Dokwerker!

Op zaterdag 25 februari 2012 herdenken wij in Amsterdam de Februaristaking. Wij eren de vele tienduizenden mensen die op 25 en 26 februari 1941 in Amsterdam staakten tegen de vervolging van Joodse landgenoten, spoedig gevolgd door bewoners van de Zaanstreek, Haarlem, Velsen, Utrecht, Hilversum en Weesp. Een unieke rebellie tegen de Duitse bezetting. Wij herdenken de mensen die daarbij om het leven kwamen en ook de meer dan 100.000 Joodse landgenoten die door de nazi's werden omgebracht. We leven nu weer in onzekere tijden. Velen kijken bezorgd naar de wereldwijde economische ontwikkelingen, zijn bezorgd over hun inkomen en hun pensioen; vragen zich af hoe de toekomst eruit ziet voor hun kinderen. Er is angst voor terrorisme en

Herdenking start om 16.45 uur

De herdenking begint om 16.45 uur met een korte toespraak van Sybolt Noorda, voorzitter van het Amsterdams 4 & 5 mei Comité en voorzitter van de Vereniging van Universiteiten. Daarna zal presentatrice/stand-upcomedian Soundos el Ahmadi enkele gedichten voordragen. Het defilé begint om 17.00 uur. Ieder kan daarbij een bloemstuk of bloemen leggen. De bloemstukken kunnen vanaf 12.00

uur bezorgd worden in de Mozes en Aäronkerk aan het aangrenzende Waterlooplein. Daar kunnen deze tot 17.00 uur worden afgehaald. Voor mensen die slecht ter been zijn wordt weer een tent geplaatst. Vooraf aanmelden of een toegangsbewijs is daarvoor niet nodig. Daarnaast is er een vak voor een kleine groep speciale genodigden. Er is een doventolk aanwezig.

immigratie. Dit kan leiden tot het tegenover elkaar komen staan van bevolkingsgroepen. Dat mogen we niet laten gebeuren. Het verleden heeft ons geleerd waartoe dit kan

leiden. Wij blijven opkomen voor de rechten van elke bevolkingsgroep in onze samenleving en laten ons horen wanneer deze rechten worden aangetast.

Verschillen in geloof, politieke overtuiging, afkomst en seksuele geaardheid horen respect voor elkaar en fatsoenlijke omgang niet uit te sluiten. In de geest van de Februaristaking treden wij op tegen opvattingen en gedragingen waaraan racisme en discriminatie ten grondslag liggen. Tevens maken wij ons sterk voor bescherming van democratische en mensenrechten.

Wij vragen ieder die deze uitgangspunten onderschrijft op zaterdag 25 februari aanwezig te zijn op het Jonas Daniël Meijerplein en daar deel te nemen aan het defilé langs het monument de Dokwerker.

Comité Herdenking Februaristaking 1941
Gemeentebestuur van Amsterdam

Burgemeester Van der Laan sprak vorig jaar.

Foto Hans Mooren

Maak affiche tot blikvanger!

In deze krant vindt u een afdruk van het affiche dat dit jaar wordt gebruikt voor de herdenking van de Februaristaking 1941. Het affiche is gemaakt door de jonge ontwerpers Bert Jacobs en Jeffrey Croese.

Het is deze maand in Amsterdam op diverse plaatsen te zien, maar ook in Aalsmeer, Alkmaar, Amstelveen,

Bloemendaal, Diemen, Haarlem, Haarlemmermeer, Heemstede, Purmerend, Velsen/IJmuiden en Zaanstad. U kunt eraan bijdragen dat het nog meer bekendheid krijgt. Door het affiche uit deze krant voor het raam te hangen of anderszins als blikvanger te gebruiken!

Theatervoorstelling van Barbaren & Co te midden van historische trams Staking komt terug in remise Lekstraat

Na 71 jaar vormt de tramremise in de Lekstraat in Amsterdam opnieuw het decor voor de Februaristaking. Op donderdag 23 februari wordt er de theatervoorstelling STAAKT... opgevoerd voor het personeel van het gemeentelijk vervoerbedrijf GVB.

De tramremise aan de Lekstraat was in de vroege ochtend van 25 februari 1941 een van de plekken waar het sein werd gegeven voor de Februaristaking. Op die plek besloten trambestuurders het werk neer te leggen en gingen mensen op de rails liggen om vertrekkende trams tegen te houden. Oproepen van de directie om toch te gaan werken, werden genegeerd. In deze remise werd het personeel toegesproken: "Staakt, staakt!"

Marjan de Boo, kleindochter van Februaristaker Joop IJisberg en lid

Oude trams van het GVB zullen als decor dienen tijdens de voorstelling STAAKT...

van het Comité Herdenking Februaristaking 1941, keerde in januari enthousiast terug van een bezoek aan de tramremise. "Het is werkelijk fantastisch wat de Abvakabo-groep en het GVB voor die voorstelling hebben geregeld. Ze zorgen voor vier oude trams uit de oorlogstijd als decor. Verder benaderen ze alle kaderleden, per brief en per telefoon. Dus wellicht zo'n 200 mensen op donderdag 23 februari 's avonds. Op

een unieke plek, ook in het licht van de staking destijds. De voorstelling wordt er op aangepast. Ik was helemaal ontroerd vanmiddag van wat die mannen voor elkaar krijgen en organiseren!!" STAAKT... werd vorig jaar ontwikkeld door Theatergroep Barbaren & Co vanwege de 70-jarige viering van de Februaristaking. De voorstelling geeft in woord, beeld en met muziek een hedendaags perspectief op het hoe

en waarom van de Februaristaking. De groep jonge theatermakers laat het collectieve verzet uit het Amsterdam van februari 1941 zien, met situaties uit het dagelijks leven die ook vandaag de dag tot nadenken stemmen.

Ze zijn de archieven ingedoken om alles over de Februaristaking te weten te komen. Ze putten uit ooggetuigenverslagen, politierapporten en dagboeken en hebben de complexe gebeurtenissen van aanloop tot herdenking vertaald in een voorstelling. Het geheel wordt afgewisseld met vrolijke, maar ook schrijnende

liedjes van toen, zoals 'Ik heb een keukentje' van The Ramblers en 'Sally's roomijskar-lied' van Louis Davids, een lied over een Joodse ijsverkoper die een oproep doet voor medemenselijkheid.

Naast deze speciale editie in de GVB-remise, wordt de voorstelling gegeven op middelbare scholen, zoals het Amsterdams Lyceum in Zuid en het Damstede in Noord. "De voorstelling is zo ontworpen dat ze overal kan worden gegeven, in de klas of in de aula. Meerdere klassen kunnen de voorstelling zien en naar Lees verder op pagina 6.

Het project STAAKT... wordt mede mogelijk gemaakt door het vfonds (Nationaal Fonds voor Vrijheid en Veteranenzorg, www.vfonds.nl) met middelen uit de BankGiro Loterij en Lotto. Uw deelname aan deze loterijen wordt daarom van harte aanbevolen. Andere medefinanciers zijn het Nationaal Comité 4 en 5 mei, het Prins Bernhard Cultuurfonds en het Ben en Nel van Bohemen van der Zwart Fonds, de Stichting Democratie en Media, de Stichting Centrum voor Propaganda voor Eenheid in de Vakbeweging, Dijkman Offset en Divendal Pensioenvennootschap BV.

Herdenking in Zaandam op 26 februari

In Zaandam wordt traditiegetrouw op 26 februari een herdenking gehouden van de Februaristaking 1941. Op deze zondag worden vanaf 9.30 uur de deelnemers ontvangen in de foyer van het Zaantheater aan de Nicolaasstraat 3 in Zaandam. Het gezelschap loopt om tien voor tien onder begeleiding van de gong op de kade naar het monument op de Wilhelminabrug. Om tien uur wordt daar een minuut stilte in acht genomen, waarna er gelegenheid is voor het leggen van bloemen. Om 10.25 uur begint in het Zaantheater een bijeenkomst waar kort wordt gesproken door burgemeester Geke Faber van Zaanstad en door Harry Homma, penningmeester van het Comité Herdenking Februaristaking 1941. De bijeenkomst wordt afgesloten met een verkorte opvoering van de theatrale vertelling STAAKT... door theatergroep Barbaren & Co. In de parkeergarage van het Zaantheater (ingang Hogendijk) en op de Burcht aan de Prins Hendrikkade is voldoende gelegenheid tot parkeren.

Ambtenaren bijeen vóór herdenking

Overheidspersoneel van de gemeente Amsterdam houdt voorafgaand aan de herdenking bij de Dokwerker op 25 februari een eigen bijeenkomst in de Boekmanzaal van het stadhuis aan het Waterlooplein. Zoals al sinds jaar en dag gebruikelijk wordt de bijeenkomst georganiseerd door een comité van leden van de Amsterdamse Abvakabo FNV. De voorzitter van dat comité, Guus Duppen, opent de bijeenkomst om 15.00 uur. De zaal is open vanaf 14.30 uur. Waarnemend voorzitter Corrie van Brenk van Abvakabo FNV en PvdA-leider Job Cohen houden een toespraak. Actrice/zangeres Lotte Dunselman verzorgt een cultureel intermezzo. Om 16.30 uur is er een kranslegging bij de herdenkingsplaquette van Abvakabo FNV in de binnenstraat (Putsgang) van de Stopera. De krans wordt gelegd door voormalig CPN-wethouder Roel Walraven. Daarna sluiten de deelnemers zich aan bij de herdenking op het Jonas Daniël Meijerplein en het defilé langs de Dokwerker waarbij bloemstukken worden gelegd namens diverse gemeentelijke diensten.

Dagtocht rond de herdenking

Op initiatief van Historizon wordt ook dit jaar weer een dagtocht gehouden rond de herdenking op 25 februari. Om 10.00 wordt gestart met een kop koffie bij het NZH koffiehuis. Hiervan dan wandelen de deelnemers met gids Rudy Dolfin langs de plaatsen in Amsterdam die herinneren aan de Februaristaking. Om ca. 12.00 uur is een ontvangst in het Parooltheater. Hier wordt de lunch gebruikt en geeft Paul Arnoldussen een presentatie over de oprichting van Het Parool in de Tweede Wereldoorlog. 's Middags gaat de wandeling langs de plaatsen waar het gebeurde en wordt deelgenomen aan de herdenking bij de Dokwerker. Na afloop is er met een drankje nog de gelegenheid om na te praten. Aanmelden: www.historizon.nl.

Harry Verheij (95), oud-wethouder van Amsterdam (CPN), was in 1941 tramconductor bij het GVB en één van de organisatoren van de

Februaristaking. Samen met zijn zoon Paul (65) en kleindochter Aranka (26) blikt hij terug op deze roerige dagen.

'De stad straalde'

Aranka, Harry en Paul Verheij

Foto Ingrid de Groot

"De dag ervoor was een bijeenkomst op de Noordermarkt", herinnert Verheij zich. "Ik kreeg toen – samen met een aantal anderen – de opdracht om die staking voor te bereiden, mensen op te roepen. Dat deden we 's ochtends in de personeelstrams. We begonnen het gesprek over het geweld tegen de Joodse bevolking. De een zei: 'Wat kan je er eigenlijk tegen doen? Vroeger zouden we hebben gestaakt.' Zo lanceerden we het idee. En in de tramremises riepen

leden van de CPN het personeel op om het werk neer te leggen.

Natuurlijk was er twijfel. De directie van het vervoerbedrijf dreigde de Duitsers erbij te halen! Maar mensen gingen op de tramrails liggen om de trams tegen te houden. Dat voelde als een geweldige ervaring. Dat mensen dat durfden! Bereid waren om hun leven te geven. Al snel merkten de mensen dat er geen trams reden. 'Ze staken' – het nieuws golfde door

de stad. Ook in de bouw, de havens en in andere steden werd het werk neergelegd. Om een uur of tien lag de stad plat. Die solidariteit, dat je er niet alleen voor staat, voelde als een bevrijding. Iedereen sprak erover. Na tien maanden bezetting zag je geen matte ogen meer, maar heerste er opwindend. De stad straalde die dag!"

Volgens Verheij werkt de betekenis van de Februaristaking nog steeds door. "Het gemeentebestuur heeft

toen niet gestaakt. Zelfs niet toen er mensen uit de raad werden gezet. De Amsterdammers zeiden dus eigenlijk het vertrouwen in regeringsinstanties op – iets wat nu gebeurt in de Arabische landen. Na de oorlog had je lange tijd twee herdenkingen: 's ochtends van het gemeentebestuur, in een klein kringetje, 's middags die van het Februaristakingscomité. Daar kwamen massa's mensen op af. Toch een vorm van protest tegen het bestuur."

Schaduw

"De herdenking van de Februaristaking was vroeger een vast punt op de agenda", weet zoon Paul (65). "Maar toen de herdenkingen in 1965 werden samengevoegd, kreeg de herdenking een minder zware lading, al worden er nu in ons land helaas nog steeds mensen buitengesloten. Mensen met een etnische achternaam hebben meer moeite bij sollicitaties, het vinden van een stageplek. Het speelt nog steeds. Het is alleen lastiger te duiden. De Februaristaking laat zien hoe je problemen op basis van solidariteit aan kan pakken. Het zou alleen niet zover moeten komen. Mensen zouden moeten leren om – ook als het iets minder erg is – uit hun eigen schaduw te treden."

Spannende verhalen

"Ik kan ook slecht tegen onrecht, maar ik loop niet zo snel de barricaden op als mijn opa en mijn vader", zegt Aranka (26), de kleindochter van Harry. "Ik ben nooit naar de herdenking van de Februaristaking geweest. Wel die van 4 mei. Als klein kind vond ik het altijd spannende verhalen. Nu ik ouder ben, besef ik ook steeds meer wat voor een bijzondere opa ik heb."

Amsterdam door lens clandestiene camera

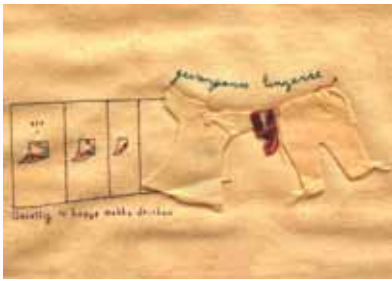
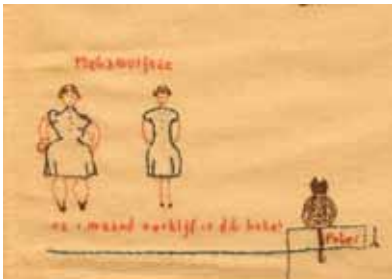
Amateurfotograaf Karel Bönnekamp (1914-2008) maakte tijdens de Tweede Wereldoorlog heimelijk foto's van bezet Amsterdam. Dat was niet zonder gevaar, want het fotograferen van veel onderwerpen was door de nazi's verboden of ongewenst verklaard. Wie het toch deed, riskeerde arrestatie en erger. Het Verzetsmuseum Amsterdam toont tot en met 1 april onder de naam 'Amsterdam door de lens van een clandestiene camera' de meest bijzondere foto's van Bönnekamp. Hij fietste voor zijn verzetswerk door heel Amsterdam en maakte foto's van alles wat hem niet aanstond aan de Duitse

bezetting. Op de expositie is onder meer een van de zeldzame foto's te zien die gemaakt zijn van de Februaristaking 1941. Volgens directeur Liesbeth van der Horst van het Verzetsmuseum geven de foto's van Karel Bönnekamp een veel completer beeld van bezet Amsterdam dan de foto's van professionele fotografen. "Bönnekamp heeft vergeten gebeurtenissen gefotografeerd, zoals de inbeslagname van honden om mijnevelden te verkennen. Hij maakte ook unieke foto's van het afvoeren van Joden in Amsterdam." Bönnekamp verstopte zijn camera niet

in bijvoorbeeld een tas, zoals andere fotografen deden, maar stelde zich verdeckt op en maakte zijn foto's haastig. Zoals na de aanslag op het bevolkingsregister. Hij fotografeerde vanachter het raam van een café aan de overkant.

Elke dag een draadje, borduren in gevangenschap

Tot en met 11 mei is in het Verzetsmuseum een expositie te zien van borduurwerken, gemaakt door vrouwen in gevangenschap tijdens de Tweede Wereldoorlog. Het gaat om vrouwen die in Nederland gevangen zaten vanwege verzetswerk, maar ook om vrouwen die in interneringskampen in Nederlands-Indië werden vastgehouden. Het borduren was een manier om in de omstandigheden overeind te blijven en om elkaar bijvoorbeeld bij een verjaardag of de kerstdagen een cadeautje te kunnen geven.

Borduurwerk van Titia Gorter, gemaakt in gevangenis Scheveningen ('Oranjestad').

Foto Peter Smith

Eer de Februaristakers en bezoek het Verzetsmuseum

Tegen inlevering van dit artikel wordt op 25 en 26 februari 2012 25% korting gegeven op de entree. Betaal slechts 6,00 euro (i.p.v. 8,00) p.p. (niet in combinatie met andere kortingen; max. 4 personen per bon). Verzetsmuseum Amsterdam, Plantage Kerklaan 61 (schuin tegenover Artis). Meer informatie en openingstijden: www.verzetsmuseum.org of 020 6202535.

De foto die Karel Bönnekamp maakte van het op transport zetten van Joden.

Sijbolt Noorda spreekt op de herdenking van de Februaristaking

‘Het zijn de kleine dingen die ‘t doen’

Vaak wordt gedacht dat de loop van de geschiedenis bepaald wordt door grote gebeurtenissen en beslissingen van machtige mensen. Sijbolt Noorda (66) meent dat het de kleine dingen zijn die het doen. “Extreme ontwikkelingen, zoals het nazisme, zijn allemaal klein begonnen. Een heel goede illustratie daarvan is het dagboek dat een Duitse Jood bijhield in de Hitlerperiode. Hij noteerde woorden en aanduidingen die niemand wilde of durfde te gebruiken en die toch na twee jaar normaal spraakgebruik waren geworden. En dat het daarna van kwaad naar erger ging. Was er tijdig breed verzet gemobiliseerd, dan was het niet zo ver gekomen.”

Sijbolt Noorda

Foto Harry Homma

Sijbolt Noorda zal bij de herdenking van de Februaristaking 1941 op 25 februari de toespraak uitspreken. Sinds enkele jaren is hij voorzitter van het Amsterdams 4 & 5 mei Comité, maar hij is breed maatschappelijk actief, altijd geweest trouwens. Van 1998 tot 2007 was hij voorzitter van het college van bestuur van de Universiteit van Amsterdam, waar hij ook jaren les gaf. Hij zit nu nog de Vereniging van Universiteiten voor, maar leidt ook de commissie die de originele documenten van Anne Frank voor verval behoedt. Hij studeerde klassieke talen en theologie aan de Vrije Universiteit en promoveerde op de cultuurgeschiedenis van de godsdienst.

“Ik ben enkele maanden na de oorlog geboren in Westeremden, in het noorden van Groningen. Mijn vader was daar toen onderwijzer. Mijn ouders waren protestants-christelijk. Ik groeide op met een ophemeling van de Tachtigjarige Oorlog. In dat patroon werd ook gekeken naar de Tweede Wereldoorlog. We waren doordeesemd van het besef dat je idealen had die de moeite waard waren om voor op te komen.” Noorda ging voor zijn studie naar Amsterdam en is er tot zijn eigen verbazing nooit meer weggegaan. Toen hij les ging geven, merkte hij dat bij veel studenten het historisch besef niet bijzonder ontwikkeld was. “Ze

waren erg met de toekomst bezig, zonder zich te realiseren wat er in het verleden was gebeurd en wat dat voor consequenties voor die toekomst kon hebben. Ik probeerde dat besef te vergroten. Natuurlijk geven lessen uit de geschiedenis niet automatisch een houvast voor de toekomst. Zo kunnen we de situatie van nu niet zomaar vergelijken met die van tachtig jaar geleden, hoe verleidelijk dat ook is. Er is ook nu grote onrust over de economische ontwikkelingen. Mensen vrezen voor hun baan, hun inkomen, hun pensioenen. Maar in diverse opzichten is de wereld heel anders. De werkloosheid stijgt, maar is niet met die in de jaren dertig te

vergelijken. Het levenspeil is veel hoger dan toen. Hoewel ik begrip heb voor de onrust, maak ik me over de sociaal-economische ontwikkelingen niet het meest bezorgd.” “Een groter gemis vind ik dat we zoveel gemeenschapsgevoel lijken te zijn kwijtgeraakt. Ik vertel graag over de geschiedenis van Amsterdam. Eén van de redenen daarvoor is dat in de zeventiende eeuw de autochtone Amsterdammers feitelijk een minderheid vormden in hun eigen stad. Amsterdam was een magneet voor economische vluchtelingen uit de Duitse staten, uit Oost en Midden-Europa, voor asielzoekers uit Frankrijk en België, voor Joodse vluchtelingen

uit Spanje en Portugal. Er waren tegenstellingen natuurlijk. Diverse mensen en groepen van de bevolking waren onderling zeer verschillend qua opvattingen en leefwijze. Maar dankzij die mengelmoes is Amsterdam groot geworden en de meest welvarende stad van Holland. Je hoeft het kennelijk niet over van alles eens te zijn om elkaar te verdragen en samen een bloeiende stad te maken. Zolang ieder maar binnen de kaders van de rechtsstaat blijft.”

De Februaristaking ziet Noorda ook als een uiting daarvan. “Ook toen was niet iedereen het overal over eens, maar er was wel een heel sterk besef dat niet geaccepteerd kon worden wat de Duitse bezetters deden en dat het nodig was om in actie te komen. Natuurlijk kwam de staking niet uit de lucht vallen. Er waren al acties vóór de Duitsers meer dan 400 Joodse mannen bij razzia’s oppakten, er werd al gewerkt aan de voorbereiding van stakingen. Maar uiteindelijk werd de Februaristaking een heel brede en spontane actie waar vele verschillende mensen bij betrokken waren en die een grote saamhorigheid te zien gaf. Alleen daarom al is het de moeite waard om deze verzetsdaad te blijven herdenken, om deze diamant telkens weer op te poetsen.”

Lespakket voor jongere leerlingen

Wordt de theatrale vertelling STAAKT!!! dit jaar onder andere voor scholieren uit de hogere klassen van het voortgezet onderwijs opgevoerd, het Comité Herdenking Februaristaking 1941 kent al langer een lespakket voor leerlingen in de bovenbouw van het basisonderwijs en de eerste klassen van het voortgezet onderwijs. Dit lespakket, onder de naam Verzet je, wordt volop op scholen gebruikt. Leraren zijn er zeer tevreden over. Een enquête leverde zelfs een 8 op. Het lespakket is een geactualiseerde versie van het pakket dat in 2000 werd gemaakt in samenwerking met het Verzetsmuseum in Amsterdam en het Podium Bureau voor educatieve communicatie bv. Het onderwijsmateriaal gaat uit van de belevingswereld van de leerlingen. Kom je op voor een klasgenoot die wordt gepest? Onderneem je actie als je onrecht in je omgeving ziet? En als het gevaarlijk is voor jezelf, wat dan? Aan de hand van herkenbare situaties wordt de link gelegd met de Februaristaking. Het lespakket omvat een dvd waar het verhaal van Mien ten Dam-Pooters, deelnemster aan de Februaristaking, wordt doorsneden met hedendaagse voorbeelden van onrecht en solidariteit op school en op straat. Aan de hand van 5 sets met 10 kaarten met concrete voorbeelden beslissen leerlingen of en waarom ze in verzet zouden komen. Een Doekrant in een oplage van 25 stuks bevat een stripverhaal over de Februaristaking, herkenbare voorbeelden van hedendaags verzet en gevarieerde opdrachten en werkvormen. Voorts is er een docentenhandleiding. Het lespakket Verzet je kost slechts € 25,95 inclusief bezorgkosten en is te verkrijgen via www.prima-online.nl/februaristaking.

Soundos el Ahmadi draagt gedichten voor

‘Bizar wat hier is gebeurd’

Toen Soundos el Ahmadi gevraagd werd gedichten voor te dragen bij de aanstaande herdenking van de Februaristaking had ze enige bedenktijd nodig. “Ik wist wel aardig wat over de Tweede Wereldoorlog, maar was maar vaag op de hoogte van de Februaristaking en de betekenis ervan. Ik had er op school wel iets over gehoord, maar niet uitgebreid. Dus wilde ik me er eerst meer in verdiepen. Nadat ik dat had gedaan, heb ik volmondig ja gezegd.”

“Bij het lezen drong pas goed tot me door wat er gebeurd is voor en tijdens die staking. Het is alsof je een eng boek leest; dat er mensen werden opgepakt alleen vanwege hun afkomst. Dat daar duizenden mensen tegen in staking gingen en dat er mensen werden doodgeschoten en in gevangenschappen en concentratiekampen opgesloten, alleen maar omdat ze in verzet kwamen. Als ik nu door Amsterdam ga kan ik me bijna niet indenken dat het helemaal niet zo lang geleden is dat dit soort dingen gebeurde in deze stad waar ik ben geboren en opgegroeid. Wij hebben nu zoveel vrijheid. Heel bizar. Het lijkt

Soundos el Ahmadi

Foto PUURee Management

onrealistisch, maar is wel degelijk allemaal echt gebeurd!” Soundos el Ahmadi werd in Amsterdam geboren op 20 december 1981 en is van Marokkaanse afkomst. Ze ging na het halen van het diploma atheneum theaterwetenschappen studeren, maar wilde eigenlijk zelf het podium op. Daarom maakte ze al snel

de switch naar het entertainment. Ze is nu standup-comedian en lid van de Comedytrain. Ze was vroeger te zien in het Comedycfé en treedt op in onder meer Theater Toomler in Amsterdam, maar toert ook met haar programma ‘Soundos aangenaam!’ door het land. Daarnaast acteert en presenteert ze, met name op televisie.

Zo is ze bekend van de film Shouf Shouf Habibi en van de tv-programma’s De meiden van Haram, Op zoek naar Zorro Backstage en Cor achter de Dijken. Afgelopen jaar deed ze ook mee aan Wie is de Mol, waarin ze tot de finale kwam. “Ik vind het goed dat we straks bij de Dokwerker herdenken wat er gebeurd is in februari 1941. Ik vind toch al dat we meer aandacht moeten hebben voor onze geschiedenis. Als Nederlanders vinden we dat al snel een beetje eng nationalistisch. Dat vind ik onzin. Het is toch juist goed om je te realiseren wat er in het verleden gebeurd is en dat we daarvan proberen te leren?! In mijn werk als standup-comedian heb ik ultieme vrijheid. Ik kan op het podium, maar ook daarnaast zeggen wat ik wil. Daarvan ben ik me erg bewust en ik waardeer het zeer. En ik wil het graag zo houden.”

Op 16, 17 en 18 februari is Soundos el Ahmadi met haar programma ‘Soundos aangenaam!’ te zien in Theater Bellevue in Amsterdam, op 23 en 24 februari in respectievelijk Beverwijk en Eindhoven. In maart volgen optredens in Rijswijk, Zoetermeer, Asten, Zwolle en Waalwijk en in april in Zevenaar, Amstelveen en Rotterdam. Meer informatie: www.soundos.nl.

HERDEFENK DE FEBRUARISTAKING 1941

ZATERDAG

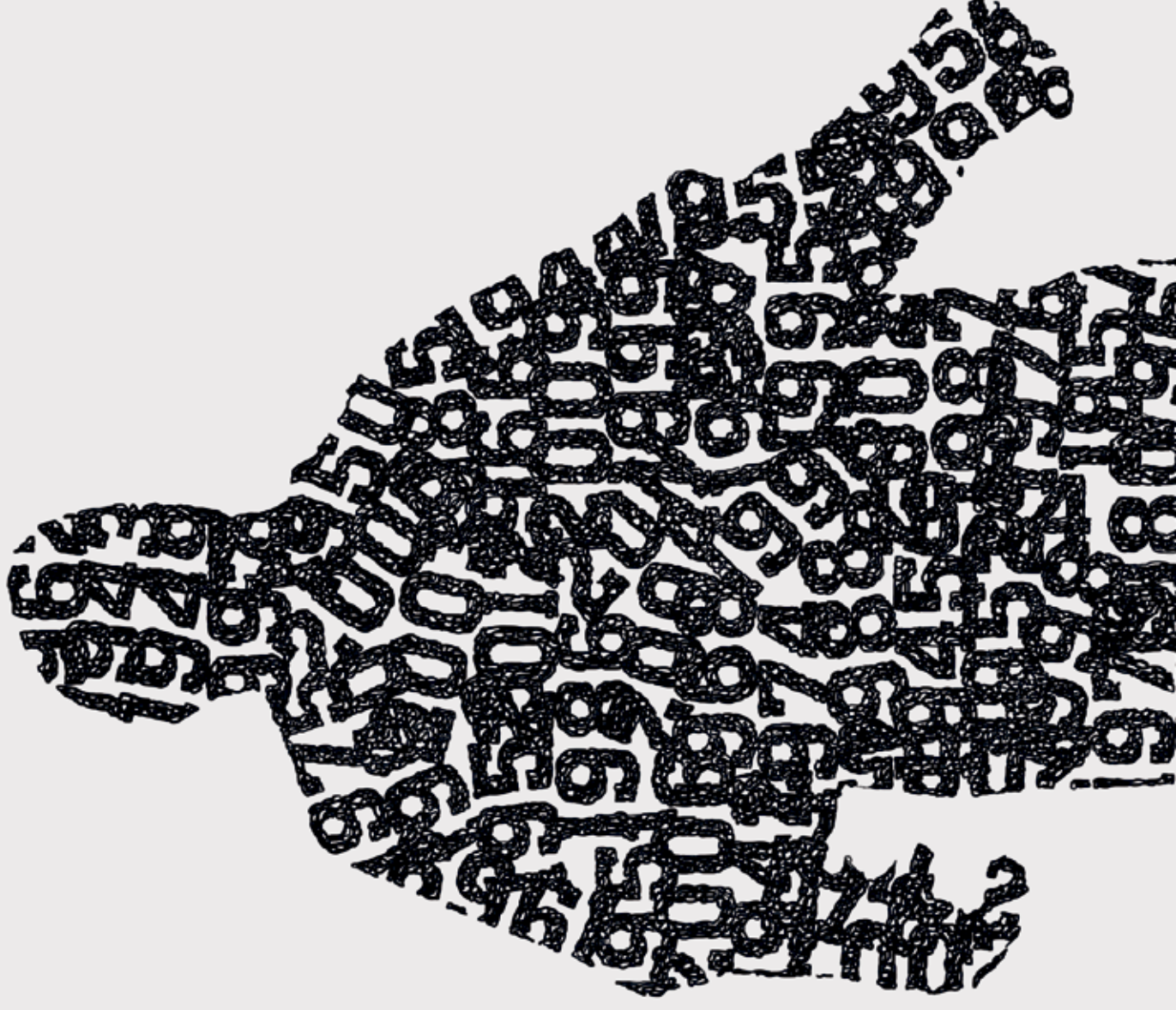
25

FEBRUARI

DEFILÉ 2012

JONAS DANIEL

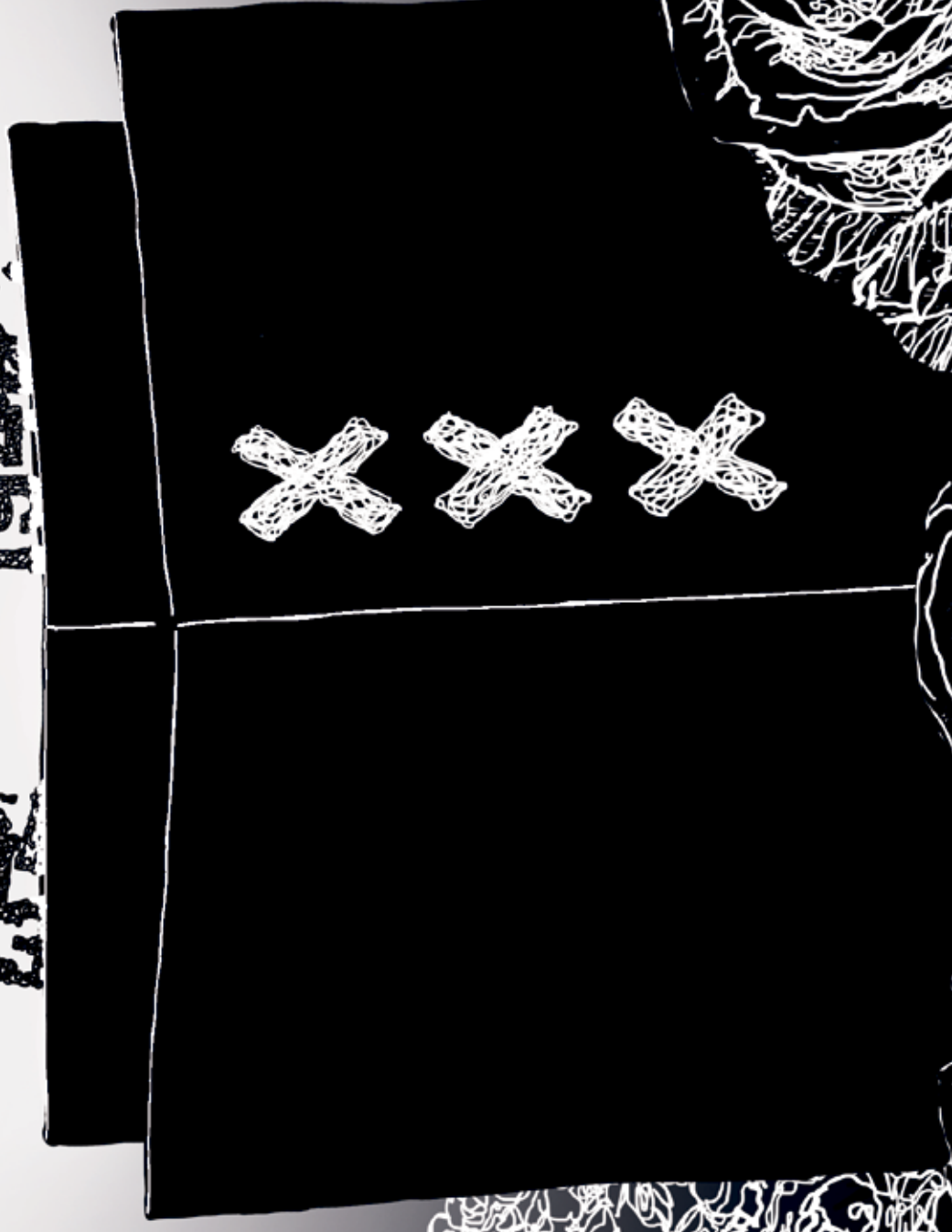
MAFIEDDINI

MEIJERPLEIN 16:45 UUR SPREKERS SYBOLT NOORDA & SOUNDOS EL AHMADI

WWW.FEBRUARISTAKING.NL

Ontwerp van Bert Jacobs en Jeffrey Croese

‘Maken affiche een grote eer’

Dit project werd mede gefinancierd door de Europese Unie, staat onderaan Kruitberg aangegeven op een bordje. Het slaat op de ateliers die enkele jaren geleden in het imposante flatgebouw zijn gerealiseerd. Aan een jarenlange zwerftocht van kunstenaars langs tijdelijke ruimtes in Amsterdam Zuidoost kon zo een einde komen. Een van de mensen die nu voor een niet al te hoge prijs hun artistieke aspiraties vorm kunnen geven is Jeffrey Croese (32). Samen met Bert Jacobs (28) is hij de maker van het affiche dat dit jaar voor de herdenking van de Februaristaking is uitgegeven.

Croese (werkend onder de titel vinger.nl) en Jacobs zien het als een grote eer. “De Februaristaking was een heel wezenlijk iets. De herdenking ervan vind ik heel belangrijk. Ik ben er best trots op dat ons nu gevraagd is het affiche te maken”, aldus Jeffrey Croese. “In mijn werk vind je de actualiteit en politiek heel erg terug. Prachtig dat we dit vorm konden geven”, zegt Bert Jacobs. De twee werken al sinds 2008 samen. Die samenwerking verloopt uitstekend. Jacobs werkt als autonoom beeldend kunstenaar, Croese beweegt zich meer in de toegepaste kunst als filmmaker en designer. Ze hebben samen veel gemaakt. Dit begon met de Open Atelierroute in Zuidoost en ze zijn betrokken bij

Bert Jacobs (links) en Jeffrey Croese in het atelier van de laatste.

Foto Hans Mooren

diverse projecten in dit stadsdeel. Zo is Croese nauw betrokken bij het inrichten van het dak van winkelcentrum Kraaiennest als kunst- en ontmoetingsplek. Jacobs en Croese hebben hun samenwerking hier, onder andere, ingezet voor een expositie met twee nieuwe werken, bestaande uit schilderkunst en video die ze speciaal voor deze show op het dak maakten. Croese: “Die wisselwerking vinden wij fijn.”

Als ze iets moeten ontwerpen, gaan ze eerst samen brainstormen. Jacobs:

“Daarna ga ik meestal op A4-tjes basisschetsen maken.” Hoewel ook het schetsen en tekenen steeds meer gebeurt op de computer. Dat heeft belangrijke voordelen. Het maakt het bijvoorbeeld veel gemakkelijker dingen weer weg te halen of te veranderen. Als ze het idee hebben dat ze in de goede richting werken, gaat Jeffrey aan de slag voor de uitwerking. Het eindresultaat wil nog wel eens flink verschillen van wat er aanvankelijk op papier stond. Zo maakten Bert

en Jeffrey eerst een ontwerp waarin de jaarringen van een boom symbool stonden voor de jaren sinds de Februaristaking. Het was een leuk idee, maar voldeed niet aan het criterium dat een voorbijganger in een oogopslag de boodschap van de poster moet kunnen ontdekken. De jaartallen spelen nu nog wel een rol. Wie goed kijkt, kan zien dat de Dokwerker op het affiche is opgebouwd uit alle jaartallen sinds 1941. Bert Jacobs is geboren en getogen in Brabant. Hij kwam via Utrecht naar

Amsterdam, omdat hij hier de meeste mogelijkheden ziet voor zijn artistieke aspiraties. Jeffrey Croese woont al zijn hele leven in Zuidoost. Het dedain waarmee vaak wordt gesproken over de Bijlmer is aan hem niet besteed. Hij heeft een sterke drive om dit stadsdeel op de kaart te zetten als centrum voor en van kunstenaars en creatieven. “Neem FATFORM, het project bovenop het dak van het Kraaiennest. Dat werd in 2010 door kunstlabel FUCK geïnitieerd als tiendaags evenement. Het zou eerst een kunstpaviljoen zijn op het Kwakoefestival. Dat werd echter afgezegd en toen hebben we het naar het dak van het Kraaiennest gehaald. Ondanks wat aanloopproblemen was het zo succesvol, dat zich veel meer mensen meldden om mee te doen. Afgelopen jaar heeft het al acht maanden gestaan met elke twee weken een ander programma. Het dak wordt nu ook voor andere activiteiten gebruikt en wordt steeds meer een trekpleister voor de hele buurt en de (inter)nationale hedendaagse kunstscene.” Croese meldt ook trots dat Jacobs is geselecteerd voor een opleiding aan de Rijksakademie van Beeldende Kunst in Amsterdam. “En dat is een hele prestatie, want hij behoort tot de 24 uitverkorenen die zijn geselecteerd uit vele aanmeldingen. Bert gaat straks aan de slag op deze postacademische opleiding voor talentvolle kunstenaars uit binnen- en buitenland. Eindelijk dan iemand uit de Bijlmer die daar zit. Zo worden we ook via die weg op de kaart gezet”, aldus Jeffrey Croese.

Staking terug in tramremise

Vervolg van de voorpagina.

gelang wensen en niveau van de klas kan een eigen programma eromheen worden samengesteld”, aldus Jäir Stranders van Barbaren & Co. “Het Comité Herdenking Februaristaking 1941 biedt het programma centraal aan namens meerdere partners, zoals het Verzetmuseum, het Veteraneninstituut, Herinneringscentrum Kamp Westerbork en het Amsterdams Stadsarchief. Scholen hoeven niet zelf op onderzoek uit. In overleg stellen we een op maat gemaakt programma samen. Dit kan variëren van alleen de voorstelling tot ook het lespakket Verzet je, een excursie, veteranen in de klas en een bezoek aan de herdenking en het uitvoeren van een eigen actie.” Naast de voorstellingen in de tramremise en op de scholen, staan er ook uitvoeringen gepland in het Amsterdamse stadhuis en in het TipTop theater van de Theaterschool aan de Amsterdamse Jodenbreestraat. Die laatste voorstelling is voor een algemeen publiek op vrijdagavond 24 februari om acht uur. Bijwonen daarvan kost zeven euro.

Bijwonen?

Belangstellenden kunnen reserveren door liefst een e-mail te sturen naar info@februaristaking.nl en eventueel per telefoon (020-6224096). Ze dienen hun voor- en achternaam op te geven plus aantal personen en kunnen dan op de avond zelf in TipTop betalen.

Vakbondsmensen GVB enthousiast over STAAKT... ‘Het wordt prachtig in remise’

Als Amsterdammers donderdagmiddag 23 februari een rijtje oude trams voorbij zien komen, hoeven ze niet te vrezen dat het openbaar vervoer teruggaat naar midden vorige eeuw. Het is een eenmalige gebeurtenis. De trams worden van het trammuseum aan de Havenstraat gebracht naar de remise aan de Lekstraat waar ze een rol gaan spelen in de opvoering van de theaterlijke vertelling STAAKT... over de Februaristaking.

Het idee om de oude trams als decor te gebruiken voor de voorstelling in de remise aan de Lekstraat is al brainstormend ontstaan. Dat vertelt buschauffeur Ger Geldhof, fulltime voorzitter van de ondernemingsraad van het gemeentelijk vervoerbedrijf en bondsbestuurslid van ambtenarenbond Abvakabo FNV.

“Tot en met 2010 was er elk jaar op 25 februari, vóór de herdenking bij de Dokwerker, een lunch van de GVB-directie met de stakeholders die in 1941 bij het GVB in dienst waren en met leden van het Comité Herdenking Februaristaking 1941. Als personeelsvertegenwoordiger was ik daar altijd bij. Zo ken ik de vroegere voorzitter van het comité Tiny IJisberg en de huidige voorzitter Joke Koningh. Enkele maanden geleden benaderde Tiny mij met de vraag of wij er iets voor voelden mee te werken aan een

voorstelling van STAAKT... in een van de tramremises.”

“We voelden ons vereerd door het verzoek en waren meteen enthousiast. Als vakbondsmensen zijn we zeer betrokken bij de herdenking, juist omdat het Amsterdamse overheids-personeel een groot aandeel in de Februaristaking heeft gehad. We houden elk jaar voor de officiële herdenking een eigen bijeenkomst. Die bijeenkomst wordt georganiseerd door een comité van vakbonds-

mensen. Dit comité haalt elk jaar geld op onder het personeel om de kosten te dekken en om de bloemstukken te betalen die namens de diverse gemeentelijke afdelingen bij de Dokwerker worden gelegd.” Voor de opvoering van STAAKT... werd al snel gekozen voor de remise aan de Lekstraat, vertelt Ger Geldhof. Die biedt daarvoor meer mogelijkheden dan de remise aan de Havenstraat. De kantine werd gekozen als plek voor de opvoering.

“Vervolgens zijn we gaan nadenken hoe we de opvoering mooier konden maken. Toen werd het idee geopperd om trams die in de oorlogsjaren dienst deden in de remise op te stellen. En toen rees de vraag waarom we de voorstelling dan ook niet op de trams zouden doen, met die trams als decor. Briljant idee natuurlijk, maar het betekent wel dat gedurende een flink aantal uren een viertal trams in de remise buiten bedrijf moet worden gesteld. Toen we met de directie in overleg gingen, kregen we daar alleen maar volledige medewerking. De directie bleek ook zeer enthousiast over het hele project.”

Over de trams worden stoelen geplaatst, zodat iedereen kan zitten. Mocht het die dag erg koud zijn; de remise heeft heteluchtblazers die vooraf kunnen worden aangezet. Geldhof: “We hebben bij het GVB zo’n 150 kaderleden van Abvakabo. Die hebben allemaal een uitnodiging gehad. Ze kunnen ook een partner meenemen. We gaan ze ook nog eens bellen om er zeker van te zijn dat ze allemaal op de hoogte zijn. Wat dat betreft is de aanpak dezelfde als bij acties. Ook komen leden van de GVB-directie en van het bestuur van Abvakabo FNV. Het wordt prachtig, daar ben ik zeker van.”

Ger Geldhof wijst in de remise Lekstraat de plek aan waar STAAKT... zal worden opgevoerd.

Foto Harry Horrema

Onderstaande personen, organisaties en instellingen ondersteunen in 2012 de herdenking van de Februaristaking 1941:

Agtsteribbe, vz. st. Mozeshuis/ Mozes & Aäronkerk, A'dam; S. v.d. Akker, A'dam; L. C. Albers, A'dam; R. J. Alberts, lid partijraad GroenLinks, A'dam; bestuur Algemene Onderwijsbond, Utrecht; A. Alham, Hoofddorp; Gemeentebestuur Amstelveen; Amsterdams 4 en 5 mei comité; st. Amsterdams Steunpunt Wonen; Louis Adriessen, componist, A'dam; J. M. Ansem, A'dam; R. B. M. Anzion, Nijmegen; Annette Apon, filmregisseur, A'dam; Fons Arens, PvdA-raadslid Zaanstad; M. Arian, A'dam; S. Aronson-Gobitz, penn. mr Expoge, Hulst; T. Arwert-Star, docent HU Amersfoort; drs. E. Asscher, ex-lid Eerste Kamer VVD, A'dam; E. Ast-Boiten, Groningen; H. Aukes, A'veen; Nederlands Auschwitz Comité, A'dam.

Ruud Baars, algemeen secretaris FNV-Bouw; J. M. Baart, voorm. stadsarcheoloog v. Amsterdam; A. E. J. Bakkenes, A'foort; M. Balk, Bilthoven; S. A. Bazuin, ex-raadslid VIB, Muiderberg; M. H. v. Beek, Ouderkerk a/d Amstel; M. Beens-Jansen, Castricum; J. L. C. v. Beetem, Odijk; R. Beker, directeur NLO, H'sum; Verb. Belangenbehart. Vervolgingsslachtoffers, A'dam; G. Benedictus, ex-lid Eerste Kamer CDA, Joure; Marco Bentz v.d. Berg, Ter Apel; B. A. Beran, Den Haag; R. v.d. Berg en H. Langendijk, Zaandam; J. A. v.d. Berg-v. Rijswijk, bondslid, Den Haag; H. v.d. Berg, 2e generatie, Zutphen; Max v.d. Berg, journalist, A'dam; Robert v.d. Berg, kaderlid ABVA/KABO FNV; Harry v.d. Berg, voorz. ANGSAW, A'dam; S. C. v.d. Berg, Zaandam; Chris Beuker, Haulerwijk; Johan v. Biemen, A'dam; Frank Biesboer, journalist, Diemen; W. F. Bijleveld, Groningen; Erven H. J. Bindels, Haarlem; J. D. Blaauw, oud-VVD-Kamerlid, vz. Kamercentrale ZHN, Sassenheim; Gerard Blees, oud-vz 4 mei comité Koog/Zaandijk; H. Blok, A'veen; Jan Blok, vz. Comité Kamp Schoorl, Bergen; Alfred Blokhuis, Spijkenisse; G. Blokker, ex-statenlid PvdA NH, Akersloot; Ariane Blokzijl en Frank van Houten, A'dam; Aaldert Blokzijl, A'dam; Bart Blokzijl, A'dam; Karin Boelhouwer, Statenlid GL Utrecht; E. M. Boer en M. Sneep, Zaandam; Anne de Boer, Bilthoven; Heleen de Boer, GL-raadslid, Utrecht; C. Boesen, A'dam; A. G. Boesjes, A'dam; W. Bok, Groningen; Saskia Bolten, wethouder GroenLinks Delft; C. G. Bon, directeur Mozeshuis/ Mozes en Aäronkerk, A'dam; Jan de Boo, A'dam; Flip Bool, Senior Onderz. & Collecties Nederlands Fotomuseum, R'dam; Gré Boom, PvdA Oostzaan; Lia Booneman-Dassas en E. P. Booneman, Zoetermeer; Co Borsboom en Nel Borsboom-Hofman, A'dam; dr. E. Borst-Eilers, oud-minister VWS, Bilthoven; C. F. Bos, A'dam; E. E. Bosma, vrijwilliger, A'dam; A. H. Bossers-Nas, Spijkenisse; mr. C. A. Boukema, Weesp; Egbert Bouwhuis, GroenLinks-deelraadslid Centrum, A'dam; Theo v. Boven, hoogleraar universiteit Maastricht; Conny Braam, schrijfster, IJmuiden; J. Braat en P. Braat-Gysinck, Wijdenes; Bob Brakhoven, deelraadslid Leefbaar Noord, A'dam; N. Braunius, A'dam; A. Bremer, Winsum; Lia v.d. Broek, A'dam; G. Broeze en T. Broeze-Aleman, Edam; Cyrina Brouwer en Kees Berkhout, Almere; Ina Brouwer, oud-Kamerlid CPN/GL, A'dam; Herdenkingscomité Buchen-

wald, A'dam; J. H. M. Budde, A'veen; M. Buddingh-v. Duyn, Hilversum; G. J. Buvelot en F. Buvelot-Luyting, A'dam.

Mr. ing. W. v.d. Camp, lid Europees parlement CDA, Den Haag; Remco Campert, dichter, A'dam; Toon Capel, voorz. 55-plusgroep Purmerend; Wijkcentrum Ceintuur, A'dam; Stichting CIDI, Den Haag; Antoon Claassen, fvz raadsfractie GroenLinks Wassenaar; Henk Clerx, A'dam; st. Comité Vrouwenconcentratiekamp Ravensbrück; J. B. M. Crijns, docent VMBO, Sittard.

A. A. S. den Daas, raadslid D66, Hilversum; H. G. Dekkers, kaderlid FNV, Purmerend; J. Devente-Wentzel, A'dam; JanWillem Dieten, vakbondsbestuurder, Delft; R. v. Dijk-v. Dongen, Enschede; J. P. G. Dijk, A'dam; A. A. v. Dijk, Utrecht; T. Divendal-Klok, secr./penn. COVVS en R. Divendal, dir. handels-ond., Haarlem; Maarten Divendal, Haarlem; Bert Docter, Zwolle; Douwe v. Domselaar, A'dam; Eric v.d. Donk, acteur, Arnhem; Jan Dop, filmmaker, A'dam; N. v. Dorp en J. v. Dorp-v. Vliet, Houten; W. v. Driel en E. v. Driel-Borm, A'dam; Adri v.d. Dries, deelraadslid Oost (PvdA), A'dam; Anton Dronkers, Leiden; Marja v. Drunen-Stroek, A'dam; A. G. Dumont, Nijmegen; Guus Duppen en Marjan Duppen-Cohen, A'dam.

Wouter v. Eck, Nijmegen; Barth v. **Eeten**, wethouder GroenLinks Lingewaard; L. v.d. Eijnde, Beek en Donk; Magda v. Emde Boas, kunstcriticus, A'dam; Marius Ernsting en Ingrid Ernsting, A'dam; D. Evers en S. Lamar, A'dam.

S. J. Faber en M. Faber-Herresma, Zoetermeer; Grimeursbedrijf Face It, A'dam; Corinne Falch, program-maker, Amsterdam; prof. dr. C. Fasseur, Den Haag; Z. H. Flier, R'dam; Th. F. Fluitsma, Den Haag; Hoofdbestuur FNV Bondgenoten, Utrecht; bestuur FNV Bouw, afd. Amsterdam; Hoofdbestuur FNV Bouw, Woerden; Hoofdbestuur FNV, A'dam; E. K. Fokkema, A'veen; Henk Fokkink, OCA-raadslid A'veen; Frans Freesen en Ans Freesen, Contactcomm. Verzetsgep. NH-Zuid; M. J. Fridman, gepens. lerares, A'dam; Fe Fruitman-Sciarone, A'dam.

C. Gans en G. Gans-Deubel, A'dam; L. C. Gazan-Dekker, Holten; L. v. Geemen-Niesing, A'dam; J. Geerligs, Papendrecht; M. van Gelder-Klinger, Andijk; W. J. v. Gelder, oud-lid Tweede Kamer, Utrecht; Kees Geljon, Hoorn; H. C. Gelok, Amerongen; J. A. Gerritze, verzetsgepensioneerde, A'dam; B. Gils en P. Gils-Gnirrep, Haarlem; M. L. C. v. Gils, A'dam; Henk Glimmerveen, journalist, oud-gem. rdsld CDA, Hilversum; J. D. Godfried, A'dam; G. Görtemöller, oud-wethouder, Noordwijk; Piet Gortzak, burger, ZO-Beemster; H. P. Gramberg, A'dam; A. Greven, verzetsdeelnemer, A'dam; J. Grin en E. B. Horchner, A'dam; Berry Groen, burge-meester Uithoorn; Louis Groen, PvdA-raadslid Zaanstad, Zaandam; G. Groenenboom-v. Tol, Spijkenisse; J. A. Groenewegen, Rijswijk; Simone Groot en Ben IJpma, maatsch. werkenden, Heemskerk; Gerrit. A. de Groot, predikant, Den Haag; G. Grootes, Wormer; Laura Gulickx, medemens, Haarlem; Ewold Gussenhoven, rechtsk. adv., Utrecht.

Cox Habbema, A'dam; G. Hack, Den Haag; J. Hafkamp, koerierster, Egm. a. Zee; H. Hagen en C. Hagen-Odijk, Houten; C. A. Haks-IJisberg en A. Haks, familie Februaristaker, A'dam; Renée Halma, juf met pensioen, A'dam; L. A. Halvax, Almere; J. H. Hansen, A'dam; Ineke v.d. Harst, Heiloo; Hans Haselager, vz. raadsfr. PvdA, Hilversum; J. W. Haverkort, senior-consultant, A'foort; dr. Arnold Heertje, Naarden; Luuk Heijlman, Uithoorn; Hans van Heijningen, alg. secretaris SP, A'dam; Anna v. Heijst, GL-statenlid NH, Heemskerk; R. Hekstra, A'veen; R. v.d. Helm, Leiden; L. Helsloot, A'dam; J. C. Hendriks, Houten; Sneevliet Herd. Comité, Spijkenisse; Judith Herzberg, A'dam; H. Heusdens, Utrecht; C. I. Heyligers-Gunning, A'veen; Coos Hoebe, A'dam; Annet v.d. Hoek, oud-Tweede-Kamerlid PvdA, Franeker; Bram Hoeksema en Jits Hoeksema, Purmerend; J. E. Hoekstra-Haga, Huizen; H. A. Hoekstra, A'dam; J. Hoekstra, A'dam; J. Hoekstra, A'dam z.o.; T. Hoekstra, Arnhem; J. van 't Hoenderdaal-Hoff, Heerhugowaard; J. I. M. Hoffscholte, oud-burgemeester Aalsmeer; Sylvia Homma-Rienks, Almere; J. Homma, vz. Solidariteit Komitee Oud-West, A'dam; drs. B. de Hon, oud-burgemeester Diemen, Lelystad; G. H. Honing, voorz. Diamant-bewerkers Koperen Stelenfonds 'Nieuwe Levenskracht'; Ewout v.d. Hoog, redacteur, A'dam; G. Hoogenberg, oud-raadslid CPN/GL, Utrecht; Karel Hoogkamp, Castricum; F. I. M. Houterman, A'dam; Kees Hulsman, vz. Vrienden Verzetsmuseum, A'dam; mr. A. C. J. Humalda-Blok, ex-statenlid VVD NH, Heemstede.

M. Idsinga, PvdA-deelraadslid Zuidooost, A'dam; Tinie IJisberg, best. lid A'dams 4/5 mei Comité; Joop IJisberg, uitgev. en boekh. Pegasus, A'dam; Bea Irik, A'dam; Maarten Israël, vz raadsfractie Democraten Diemen; Elli Izeboud, mens, A'dam.

Emile Jaensch, lid dag. bestuur stadsdeel Zuidooost (VVD), A'dam; Dirk de Jager, stadsdeelbest. West (GroenLinks), A'dam; Hanneke Jagersma, oud-burgemeester CPN, Drieborg; R. Jamari, vml. raadslid PvdA, A'dam; Leo Jansen en Diny Jansen-Hutten, Lelystad; I. G. Jansen-Heder, De Wijk; Ynske Jansen, Groningen; J. Janssen, Leiderdorp; D. B. Jochems, Schin op Geul; L. de Jong, gepens. huisarts, A'dam; Bert Jongert, raadslid GroenLinks, Oostzaan; Els Jonk, kleindochter verzetsstrijder, Leiden; F. C. Joosten, Eindhoven; M. E. Juffermans, A'dam.

G. v. Kaathoven, Beek en Donk; Th. Kalverboer, AOV-raadslid, Purmerend; P. Kaper en M. C. Kaper, Zaandam; J. A. G. Kassies, A'dam; Martin Kause en Chaja Kause-v. Bergen, familie betrokkenen, Castricum; D. Kerbert, D66-raadslid Haarlem; W. L. Ketting-Jager, vz. Etnische Raad gem. Delfzijl, Farmsum; Hans van Keulen, hfd coll. & pres. Theater Instituut Ned.; H. Kieft en I. Vader, Den Hoorn (Texel); Vereniging Kinderen van Verzets-deelnemers 1940-1945; T. Klaasen, oud-medewerker gemeentegiro, A'dam; J. Klanderman, A'dam; L. Klaphake, A'dam; Giny Klatser-Oedekerk, Comité Spanje 1936-1939, A'dam; Boris Klatser, A'dam; M. v. Klaveren, Wijdewormer; A. J. Kliest, Apeldoorn; J. P. T. Klijnsma, Groningen; Tineke v.d. Klinkenberg, adviseur/toezicht-

houder, A'dam; B. de Kloe, Zaan-dam; A. J. Klompenhouwer, Purmerend; prof. mr. dr. E. M. Kneppers-Heynert, VVD-lid Eerste Kamer, Sauwerd; Jopie Knotnerus-Ploeger, A'dam; M. G. G. J. Koelink, Huizen; Drs. J. A. Koetsier, oud-secr. Verzet-museum A'dam; G. Kogelman, Oldenzaal; Frank Köhler, A'dam; W. L. Koning, rijksambtenaar, A'dam; Land. Kontaktgroep Verzetsgepensioneerden 1940-1945; W. D. M. v. d. Kooij-Baard, Almere; drs. C. G. v. d. Kooij, geschied. didacticus en l. Sjouken, lerares, Roden; C. Kool, dochter Februaristaker, Almere; A. M. E. Koopmanschap, burge-meester Diemen; H. Kootstra, oud-weth. GL, Winschoten; Esther Kornalijslijper, Enkhuizen; Arie Korringa, burger, Hoofddorp; A. E. Koster, Hellevoetsluis; J. Koudijs, Leersum; Tiny Kox, SP-lid Eerste Kamer, en l. Leyten, Tilburg; Frank Kraan, Den Haag; Jeroen Krabbé, A'dam; Lysbeth v. d. Kroon-Vooys, A'dam; G. M. J. Kruff-Anne-veld, A'dam; Pauline Kruseman, directeur Amsterdam Museum; J. P. M. Kuerten, Luxembourg; Martine v. d. Kuip, gep. medew. Donemus, A'dam; G. J. Kuijper, Herdenk. comité Postbank, Huizen; Harma Kuiper-Koller, ex-raadsl. CPN gem. Termunten; E. Kuut en G. H. M. Kuut-v.d. Haar, A'dam; Klaas Kwadijk en Elly Camstra, Purmerend; C. J. P. Kwadijk, Alkmaar.

Eberhard van der Laan, burge-meester Amsterdam; F. M. v. d. Laar, A'dam; drs. C. A. G. Lagerwerf, cult. prehistoricus en M. F. A. Lagerwerf, bld kunstenaar, Sellinger; G. H. Lameris, Groningen; R. Langendijk, Hoofddorp; J. Langereis, Wormer; F. H. T. Langeveld, Doetinchem; J. Langstraat-v. Doorn, Apeldoorn; Wim Lankamp, vz. Nederlands Palestina Komitee, Delft; M. W. I. Lauran, Leersum; J. A. M. v. d. Lee, Hemmen; R. de Leeuw, rustend kinderarts, A'dam; Koos v. Leeuwen, Alkmaar; Titia v. Leeuwen, fvz. GroenLinks staten NH, A'dam; Susan Legêne, historicus, A'dam; B. v. Leijden, Alkmaar; J. Lendfers, Den Bosch; H. Levie en C. Hodgkin, A'dam; E. Lichtenveldt, A'dam; S. L. Liem, publicist, A'dam; A. P. M. v. Liempt, Nieuwegein; J. van Lijf, zoon geval-lene, Lelystad; Anne Lize van der Stoel, fractievz. VVD waterschap SGV; H. Lok-Hornemann, Enkhuizen; Salomon Lopes Cardozo, zoon van slachtoffer razzia's februari 1941; W. K. Louw en M. C. Louw-Lalleman, Zoetermeer; mr. Th. O. J. Lucardie, best. Rekenkamer Oost-Nederland, Heemskerk; C. Luesink en J. Luesink-Steemers, Doesburg.

J. Maas, raadslid GroenLinks Almere; M. Maes-Polak, Amstelveen; F. Mal en Y. Mal-Spikman, Haarlem; M. de Man, R'dam; W. Mann en J. Mann-Voortman, Soest; G. Marcuse-de Munnik, lerares, Zaandam; Eric de Marez Oyens, VVD-stadsdeelraadslid Centrum, Amsterdam; H. A. Markens, A'dam; A. Meester en H. Meester-Bethlehem, A'dam; st. 4/5 Mei anti-discr.comité Enkhuizen; ir. P. D. Meijer, Amsterdam/Rijswijk; Erik Meijer, ex-lid (SP) Europees Parlement, R'dam; Rob Metz, best. L.K.G., A'dam; A. M. Meurs, auteur, A'dam; W. Mientjes-v. Althuis, A'dam; H. Milikowski-de Raat, vrouw i/h verzet '40-'45, Laren; M. Min, Bode-graven; S. Minnema en C. W. Minnema-Appel, A'dam; E. Mol en M. Mol-Visch, Diemen; Wim Mole-naar, GL A'dam-Noord; Leo Mole-naar, historicus, en Rieme Wouters, antropoloog, Delft; I. C. Molenkamp, A'dam; J. J. A. Mooij, Groningen;

Joop Morriën, journalist, en An Morriën-Hendriks, A'dam; Bob Morriën, oud-socialist, A'dam; Marry Mos, GroenLinks-raadsld Utrecht; mr. H. A. Mreijen, Hilversum; Hans v. d. Muijsenberg, Tilburg; Jan Muijtjens, Munstergeleen; Jeroen Mulder, PvdA-raadsld Bussum.

Bart Naessens, timmerman, A'dam; Jan Nanne, Hoofddorp; H. V. Narings en A. Capel, Purmerend; J. R. A. Nawijn, burgemeester Heemskerk; E. v. h. Nederend-Bremer, A'dam; H. Neppéus, VVD-lid Tweede Kamer, Voorschoten; R. v. Nie-v. Akkeren, A'dam; J. A. v. Nie, A'dam; GroenLinks Nieuw West, A'dam; W. Nieuwenhuys-Sluis, Krommenie; R. F. de Nooijer, D66-raadsld Haarlemmermeer; Provinciebestuur Noord-Holland; Contactcommissie Noord-Holland Zuid; Saskia Noorman-den Uyl, oud-Tweede Kamerlid PvdA, Heemstede; A. Noorman-Grave, Deventer; K. Nooter-Spreek-meester, penningm. Verenigd Verzet 1940-1945; Henk Nooter, verzets-man, Heerhugowaard; J. K. Norg, Harlingen; mr. B. R. Nota, A'dam; Rogier Noyon, PvdA-deelraadsld Centrum, A'dam.

C. Ockeloen, vz. PvdA-fractie Velsen, IJmuiden; Michiel Odijk, Utrecht; Mirjam Ohringer, verzetsdeelnemer, A'dam; Bouwe Olij, A'dam; G. G. Oly en A. M. Siersma, A'dam; M. Ooms, Teuge; A. Th. W. v. d. Oord, Oister-wijk; Wijkcentrum Oostelijke Binnenstad, A'dam; C. Oosterveld, Oude Pekela; N. Oosterwijk, A'dam; Gemeentebestuur Oostzaan; Haio Oppenhuis de Jong, provinciesecr. NH; Centraal Orgaan Voormalig Verzet en Slachtoffers, Haarlem; S. H. M. Ornstein, gem. raadsld VVD, A'dam; J. P. Osnabrug, PvdA-raadsld Landsmeer; mr. G. J. W. v. Oven, oud-Kamerlid PvdA, Oegst-geest; Frank Overmeer, ex-CDA-raadsld, Naarden.

A. H. R. Paes, Utrecht; A. v. d. Pal, cultuurgids, Haarlem; Nederlands Palestina Komitee, A'dam; Koos Pelsser, Ned. Centrum voor Totale Toegankelijkheid, Spaarndam; E. Pentenga, PvdA-raadsld, Spaarndam; Gerda Phillipson, A'dam; Leo Platvoet, adviseur/auteur, A'dam; D. A. M. Plompen, A'dam; L. v. d. Poel-Meijer, A'dam; P. H. Polak, Kon-taktgroep van der Heul, Bergen NH; J. M. Polak-Mesman, huisvrouw, A'dam; R. B. Polder, materiaalkun-dige, Gouda; P. N. M. v. d. Poll, Lelystad; Els Ponse, A'dam; F. le Poole, rechter/burger, Groningen; S. Poppe-Kesner en K. Poppe, Den Haag; Remi Poppe, ex-Tweede Kamerlid SP, Vlaarding; Ger Porck, A'dam; Ruben Post, vz. PvdA-raads-fractie, Utrecht; B. Postma, Delft; C. Pot, oud-wethouder gem. Utrecht; D. Pratomo, 't Zand; Peter Prins, dir. Stg. Herstelling Den Helder; Riet v. Putten, medew. Haagse Hogeschool, Leiden; Raadsfractie PvdA Almere.

mr. A. C. Quik-Schuijt, Eerste Kamerlid SP, Zeist; R. Rabbinge, ex-1e Kamerlid PvdA, Zuidwolde; H. Radema, Nieuw Vennep; R. Rademaker en D. Heerze, Haarlem; M. v. Reek, Tiel; Rinse Reeling Brouwer, predikant, A'dam; T. H. v. Reemst, A'dam; Paul Regouin, ex-GL-raadsld, A'veen; A. Reijndorp, R'dam; Bob Reinalda, politicoloog, Leur; Thijs Reuten, stadsdeelwethouder Amster-dam Oost; Peter Rienks, Almere; Jakop Rigter, hogeschooldocent en Ria Geijssens, A'dam; K. v. Rijn, PvdA-raadsld, en A. Vrijhoef, Almere; Bart Robbers, D66, A'dam; st. Rode Mor-gen, R'dam; J. C. Roest, Zuidooost-

beemster; Marte Röling en A. Morriën, Uithuizen; I. Ronner, A'dam; Arjen Ronner, GroenLinks-raadsld, Oostzaan; M. Roodveldt-v. Kampen, vz. Comité Vrouwenconcentratiekamp Ravensbrück, Hoofddorp; M. Roosjen-vd Meulen, Leeuwarden; Lies Ros, graf. ontwerper, A'dam; Antoon v. Rosmalen, Den Bosch; M. Rubinstein, A'dam; Jan Ruijter en Sylvia Deen, Wormer; J. J. W. de Ruijter, A'veen; P. Rutten, Maastricht.

S D. G. Sampimon-Rol en M. C. Sampimon, St. Maartensbrug; Ton Schaap en Annemarie Kroezen, Zutphen; M. Schats, Bunde; B. C. A. Schilder, Lent; Hennie Schinkel-v. Veen en Joop Schinkel, Zwolle; Theodor Schokker, vz. BBK, en E. Schokker-Metz, A'dam; N. J. C. Scholten, Loppersum; Cobi Schoondergang-Horikx, vz. st. Vredeswetenschappen; G. J. J. v. d. Schot, Badhoevedorp; N. Schouten, Oss; Meino Schraal, CDA-statenlid NH, A'dam; C. Schuurding-Burgers, A'dam; Jan Sierhuis, bld. kunstenaar, A'dam; Leonie Sipkes-v. Zijl, oud-Kamerlid GroenLinks, Ursem; GertJan Slagter, Groningen; H. Slewe en Rolf v. d. Baumen, Laren; Wilhelmine Sliker, contactpers. Amnesty Intern. Nieuwegein; E. v. d. Sluis-Buitenhuis, A'dam; R. F. Smid, A'dam; Eiko Smid, vz. raadsfractie CDA Utrecht; I. J. Smit en H. Smit-Mollemann, Zutphen; Gerda Smit-vd Wal, raadsld Leefbaar Diemen; A. J. Smit, A'dam; N. A. J. Smit, Haarlem; Harry Smits, A'dam; A. Smits, Haarlem; E. Snoey en S. Snoey-v. Witsen, Roosendaal; N. Soetens, vertaalster Spaans, R'dam; Sibe Soutendijk en Carine Vlaar, A'dam; Gemeenteraadsfractie SP, A'dam; Reina Spier-vd Woude, oud-raadsld VVD A'dam; Duco

Stadig, oud-wethouder, A'dam; Marja Stahl, Henry v Goch en Léon Stahl, A'dam; M. J. Staphorst-Visser, Haarlem; P. v. Staveren, Assen; Th. A. Steenkamer, Almere; W. Stefels en M. Stefels-Kesnar, Hoofddorp; G. Stengewis, gep. scheepsbouwer en M. H. C. Stengewis vd Kuyl, Purmerend; J. N. Stevens, fractievz. GL Wormerland; Tineke Stienstra, alg. secr. 1mei-komitee, A'dam; P. Stolk en J. Stolk-Elsinga, Groningen; J. Stolte, Almere; L. M. Streng-holt-Pier, ex-politieke gev., Groningen; M. A. Stroek-Wagenmakers, Alkmaar; Frans Stroo, R'dam.

T R. Tabak, Nijmegen; P. C. Tange, burgemeester Wormerland, Wormer; Hans Teengs Gerritsen, gemeenteamot. A'dam; T. J. Teeuwen, Purmerend; Gerrit Terpstra, Eerste Kamerlid CDA, en Lydi Terpstra, Utrecht; A. C. Thesingh, GroenLinks, A'dam; Boe Thio, A'dam; E. M. Tielen, Deil; Bertie v. Tongeren, muziekdocente, Uitgeest; J. A. C. v. Tongeren, Uitgeest; Anneke Tukker, A'dam.

V v. v. Uggelen, A'dam; Constant Vecht, kunsthandelaar, A'dam; Sjoerd v. d. Veen en Dolly v. d. Veen-Brinkman, docenten, Roosendaal; W. J. ten Veen, Haarlem; Eelke v. d. Veen, PvdA-lid Tweede Kamer, Nieuwegein; Jacob Veenhuysen, Muiden; Dirk Veenstra, trambestuurder, Jan Veenstra, busbestuurder, Krommenie; R. Veersma, Zaandam; Elske ter Veld, vz. Raadskamer WUBO; Jan Veldhuijzen en Jannie Veldhuijzen, A'dam; G. v. Veldhuizen, Tynaarlo; Rob Veltman, kaderlid FNV-Bondgenoten, A'dam; H. J. v. d. Ven-Jakobs, vz. L.K.G., Sevenum; J. M. Verbeek, A'dam; Martin Verbeet, PvdA-raadsld, A'dam; Gerdi Verbeet, voorzitter Tweede

Kamer; E. Verduin, Ochten; W. Verf en W. Veltman, Damwoude; A. A. Verheij, Februaristaker, A'dam; Theo Verhorst, IJmuiden; Claire Verlinden, vz. GroenLinks Hilversum; E. Verrips-de Jong, gepens. lerares, A'dam; Addy Verschuren, fvz. raadsfractie CDA Zaanstad; A. J. C. Versteeg-Eussen, Heerlen; Antoinette Vietsch, oud-lid Tweede Kamer, Utrecht; A. L. C. Vis, A'dam; Conny Vis, Manifest, Harderwijk; Rita Visscher-Noordzij, fvz. ChristenUnie Zaanstad; H. Visscher, Weesp; Harry Visser, beeldend kunstenaar, A'dam; J. Vlietman-Moerland, voorz. contactgroep v. d. Heul, A'dam; Ronald v. Vlijmen, oud-statenlid GroenLinks, Steenwijk; W. Vogel, beeldend kunstenaar, Delft; G. A. Voogel, A'dam; Michiel v. d. Voort, vz. Gayline, A'dam; T. J. de Vré, verzetsstrijder, en K. de Vré-IJisberg, Egmond a/d Hoef; Stichting Vrienden van de Historie van de Vakbeweging, Vleuten; St. Vriendenkring Mauthausen, A'dam; Nederlandse Vriendenkring Neuengamme; st. Vriendenkring Oud-Dachauers, R'dam; C. M. de Vries-Jansen, Schagen; J. de Vries-Nobel en M. de Vries, Utrecht; E. J. de Vries, A'dam; L. P. de Vries, A'dam; P. B. de Vries, vz. PMO-Haarlem; Lydeke Vroom, best. Drugspastoraat, A'dam.

W Klaas Waal, vz. st. Vrienden v. d. Boerensluis, Wormer; C. E. Wage-naar, A'dam; Kees Wagtendonk, secr. Ned. Palestinakomitee, A'veen; prof. dr. G. v. d. Wal, A'dam; P. Walda-v. d. Tuin, A'dam; Jacques Wallage, ex-burgemeester Groningen; R. J. Walraven, oud-wethouder CPN, A'dam; C. Walther en F. J. Koekkoek, Krommenie; Simone Walvisch, A'dam; M. C. J. Warmerdam, Bunnik; J. Wassenaar-v. d. Hoek, Veldhoven;

drs. B. Wasser, Ooy; st. Wijkopbouworgaan Watergraafsmeer, A'dam; Aart Waterman, Castricum; M. P. M. M. v. d. Wee, Dronten; Toon Weerts, PvdA-stadsdeelraadsld Zuid, A'dam; Max v. Weezel, journalist, A'dam; M. Weisglas-Kaufmann, Den Haag; H. v. Wel, Alkmaar; E. P. Wellenstein, tijdgenoot, Den Haag; Erik Wels, adj-direct. welzijnsinstelling, en C. Buskermolen, Hoofddorp; J. Welten en B. Welten-Amende, R'dam; H. Wessel-Kuijper, violiste, A'dam; Roel v. Westerop, Alkmaar; G. Wiechmann, lid VVD, A'dam; A. R. v. Wijk-Boddeke, Oostzaan; L. v. Wijk, Lelystad; R. F. v. Wijk, Roden; G. Wijsenbach-Kornalijnslijper en J. A. Wijsenbach, Enkhuizen; drs. J. C. de Wildt, Wijk aan Zee; Hans vd Wilk, A'dam; Henny Willems, consultant artikel 1 Overijsel, Zwolle; W. Willemse, Kommerzijl; drs. Guurtje Wink, lid ANBO, A'dam; Th. de Wit, griffier, Utrecht; J. de Wit, SP-lid Tweede Kamer, Heerlen; Thewis Wits, Groningen; mr. P. M. Witteman, A'dam; Karina Wolkers-Gnirrep, Den Burg; W. J. v. d. Worm-IJmker en C. vd Worm, Den Haag; Gemeentebestuur Wormerland; Klaas Wybo vd Hoek, Grijskerk.

Y Ayhan Yalin, ex-gemeenteraadsld PvdA, A'dam; Stedelijk 4 en 5 mei comité Zaanstad; C. Zandbergen, Zuid Scharwoude; Jan van Zanen, burgemeester Amstelveen; mr. A. Zeeman, ex-statenlid CDA NH, Marken; Henk Zomer, beeldend kunstenaar, A'dam; M. v. d. Zouwen, Tricht; J. L. v. Zwol, Broek in Waterland.

Deze lijst is vastgesteld op 25 januari 2012. De meest actuele lijst is te vinden op onze website, www.februaristaking.nl.

Colofon

Deze krant is een uitgave van het Comité Herdenking Februaristaking 1941.

Teksten: Movement, Willemijn van der Kolk en Harry Homma.

Eindredactie: Harry Homma.

Druk: Dijkman Offset, Diemen.

Comité Herdenking Februaristaking 1941

Joke Koningh (voorzitter), Harrie-Jan Metselaars (secretaris), Harry Homma (penningmeester).

Leden: Marjan de Boo, Zeeger Ernsting, Fieke Flier, Roelof van der Kooi, Hans Mooren.

Secretariaat: Groenburgwal 48, 1011 HX Amsterdam
tel. 020 6224096
ING-bank: 2087005

Website:
www.februaristaking.nl

© Dokwerker: Mari Andriessen
Stichting c/o Pictoright Amsterdam

MIX
Papier van
verantwoorde herkomst
FSC® C008011

Kranten in alle maten

CO₂ Neutraal

Dagblad
(415 x 578 mm)

Small dagblad
(370 x 578 mm)

Tabloid
(289 x 415 mm)

Small tabloid
(289 x 380 mm)

Groot magazine
(270 x 375 mm)

Quattro
(260 x 325 mm)

Magazine
(195 x 275 mm)

dijkman offset, maakt het nieuws tastbaar

www.dijkman.nl

Het keurmerk voor
verantwoord
bosbeheer